

Думанқызы Б.

Магистрант Центрально-Азиатского Университета

ОРИЕНТАЦИЯ НА НОВЫЕ ОЦЕНОЧНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация

Актуальность темы. Развитие рыночных отношений в Республике Казахстан обусловило повышение роли финансов. Финансы предприятий стали основным показателем, характеризующим конечные результаты их деятельности. Количественные и качественные параметры финансового состояния предприятия определяют его место на рынке и способность функционировать в экономическом пространстве. Все это привело к повышению роли управления финансами. Управление финансами должно осуществляться постоянно. Необходимым инструментом управления финансами предприятия является «четкое понимание взаимосвязи всех факторов, влияющих на общий уровень финансового состояния» [1, с. 23].

Ключевые слова: управления финансами, финансовый анализ, управленческий анализ, методы анализа, экономической добавленной стоимости.

На современном этапе развития нашей экономики вопрос анализа финансового состояния предприятия является очень актуальным. От финансового состояния предприятия зависит во многом успех его деятельности. Поэтому анализу финансового состояния предприятия уделяется много внимания.

Анализ финансово-хозяйственной деятельности возник не случайно, а вследствие объективной необходимости. Как отметил в своей работе Дюсембаев К.Ш.: «нельзя вести хозяйство без меры, веса и счета, не зная имущественное состояние хозяйствующего субъекта, факторов влияющих на это состояние, не сопоставляя доходы с расходами, не добиваясь превышения первых над вторыми» [2, с. 3]. То есть без проведения анализа хозяйственной деятельности нельзя принять правильное решение, которое позволило бы добиться ожидаемых экономических результатов.

Соответственно анализ хозяйственной деятельности как составная часть бухгалтерского учета в широком смысле слова также можно подразделить на финансовый и производственный (управленческий) анализ [3, с.27].

Ниже на рисунке 1 приведена схема финансового и управленческого анализа.

Финансовый анализ в широком смысле слова это анализ финансовых показателей. Но чаще понятие финансового анализа связывают с анализом бухгалтерской (финансовой) отчетности внешними пользователями информации. Внешний финансовый анализ можно назвать финансовым анализом в узком смысле слова.

При этом автор указывает, что многие из приведенных им методов анализа «в принципе весьма импровизационных и уточняются в ходе анализа исходя из поставленных перед ним целей» [4, с.89]. Другие же наоборот достаточно разработаны и применяются в финансово-аналитической работе достаточно широко.

Казахстанский автор Дюсембаев К.Ш. выделяет шесть основных методов анализа хозяйственной деятельности предприятия: горизонтальный, вертикальный, трендовый, сравнительный, факторный, метод финансовых коэффициентов [2, с.29]. Поскольку в дальнейшем в дипломной работе в основном будут использованы методы анализа, в данном параграфе будет изложена сущность методов, предложенных Дюсембаевым. Кроме того, в современной практике анализа хозяйственной деятельности казахстанских

предприятий данный круг методов применяется более широко по сравнению с методами анализа, приведенными у Ковалева В.В.

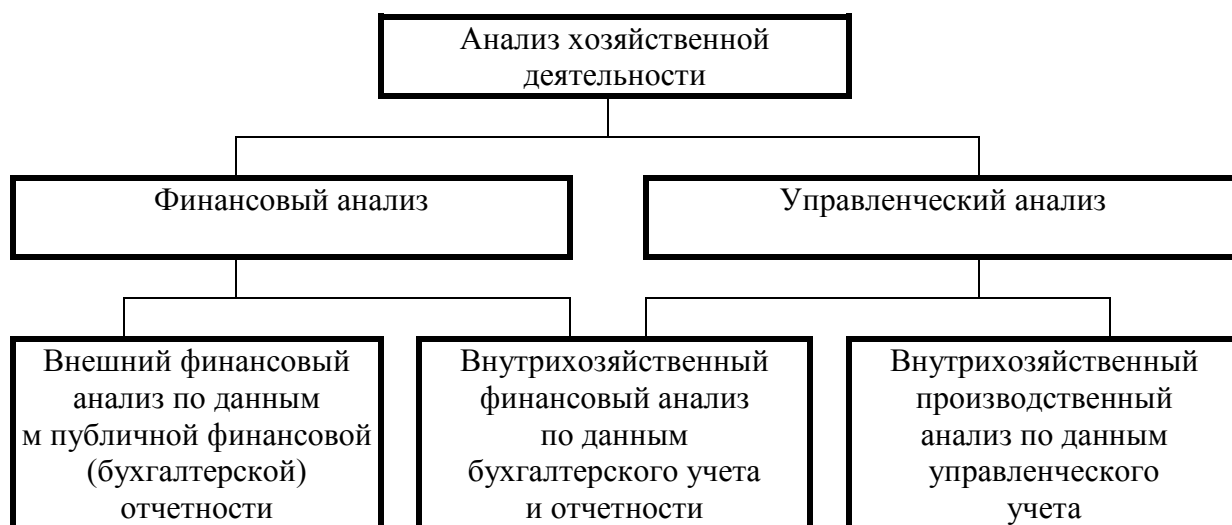

Рисунок 1. Примерная схема финансового и управленческого анализа

Источник: [5, с.19]

Использование концепции экономической добавленной стоимости, являющейся одной из передовых современных технологий финансового управления, требует ориентации на показатели, отражающие изменения в стоимости компании. Широко используемые до настоящего времени традиционные методы оценки эффективности функционирования компании, такие, как прибыль на акцию, рентабельность собственного капитала, рентабельность активов, рентабельность инвестированного капитала, обладают рядом недостатков, которые не позволяют им корректно отражать деятельность компании.

Показатель ЭДС определяется как разница между скорректированной величиной чистой прибыли и стоимостью использованного для ее получения инвестиционного капитала компании.

$$\text{ЭДС} = \text{NOPAT}_n - \text{WACC} * \text{CE}_n, \quad (1)$$

где: NOPAT_n - чистая операционная прибыль после уплаты налогов, скорректированная на величину изменений эквивалентов собственного капитала;

WACC (CC) - средневзвешенная стоимость капитала;

CE_n - сумма инвестированного капитала с учетом эквивалентов собственного капитала.

По мнению некоторых экономистов ЭДС, - эквивалент ЧПС (чистая приведенная стоимость). Они предполагают, что скорректированная оценка активов равна инвестиционным затратам и не меняется по годам жизни проекта, в этом случае можно предположить, что амортизационные отчисления полностью направляются на восстановление внеоборотных активов. Из чистого дохода, который фигурирует при расчете ЧПС, по мнению автора, следует вычитать амортизационные отчисления. В этом случае NOPAT в формуле ЭДС становится эквивалентной значению чистого денежного потока (ЧДП) в формуле ЧПС. Суммируя приведенные к текущему моменту значения экономической добавленной стоимости (ЭДС) по годам, при $t \rightarrow \infty$, получаем:

$$\begin{aligned} \sum \frac{\text{ЭДС}}{(1+k)^t} &= \sum \frac{\text{NOPAT}}{(1+k)^t} - \sum k \frac{A}{(1+k)^t} = PV(\text{ЧДП}) - A \sum \frac{k_t}{(1+k)^t} = \\ &= PV(\text{ЧДП}) - C_o = \text{ЧПС}, \end{aligned} \quad (2)$$

где: k_t - средневзвешенная стоимость капитала;

A - величина активов на начало года;

C_0 — инвестиционные затраты;

ЧДП - чистый денежный поток.

Исследование свидетельствует, что основными составляющими ЭДС, влияющими на его значение, являются:

- чистая прибыль;
- инвестированный капитал;
- средневзвешенные затраты на привлечение капитала.

Сегодня ЭДС используется во многих компаниях экономически развитых стран. В Казахстане данная модель не нашла пока широкого применения, возможно, из-за низкой инвестиционной привлекательности большинства наших компаний, недостаточности по объему инвестирования в реальный сектор и др.

Литература

1. Мельников В.Д., Ильясов К.К. Финансы. – Алматы., 2001.
2. Дюсембаев К.Ш. Анализ финансового положения предприятия. – Алматы: Экон, 2008.
3. Сейдахметова Ф.С. Бухгалтерская отчетность, ее виды и назначение. – Алматы: 2001.
4. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры, - М.: Финансы, 2006.
5. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа. –М.: ИНФА-М, 2003.
6. Тургулова А.К. Теория и практика финансового менеджмента в Казахстане. - Алматы: 2006.

Думанқызы Б.

КӘСІПОРЫННЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН БАҒАЛАУДЫҢ ЖАҒАША КӨРСЕТКІШТЕРІ

Экономикада кәсіпорындарды қаржылық талдаудың мәні өте зор: кәсіпорындардың қаржылық жағдайын талдаудың маңызды түсініктемелері мен көрсеткіштеріне, мүліктік жағдайын білмей, қанша табыс және шығын бар екенін білмей және өндірістің қаражаттық тұрақтылығын, төлеу қабілеттілігін, іскерлік-белсенділігін және тиімділігін бағалауға арналған. Нарықтық жағдайда кәсіпорынның өмір сүруі және нарықта тұрақтылығы қаржы тұрақтылығына тәуелді. Қаржылық тұрақтылық кәсіпорынның қаржы қорларының жағдайын көрсетіп, ақша қаражаттарын маневрлендіріп және тиімді қолданып өнім сату және өндіріс процесстің үзіліссіздігін қамтамасыздандырады.

Кілт сөздер: қаржылық жағдай, кәсіпорын қаржысы, қаржылық тұрақтылық, қаржылық талдау, талдау әдістері, экономикалық қосыюған құн.

B. Dumankyzy

NEW FOCUS ON PERFORMANCE INDICATORS FINANCIAL COMPANIES

Relevance of the topic . Development of market relations in the Republic of Kazakhstan caused enhancement of the role of finance. Finance companies have become the main indicator of the outcomes of their activities. Quantitative and qualitative parameters of the financial

condition of the company define its place in the market and the ability to function in the economic space . All this has led to an increase in the role of financial management. Financial management should be carried out continuously . Indispensable tool of financial management of the company is " a clear understanding of the interconnectedness of all factors affecting the overall level of financial condition ".

Keywords: finansasi management, financial analysis, management analysis, methods of analysis , economic value added.

ӘОЖ: 330.34:001.895(574)

Дюзбаев К.Т.

Орталық Азия университеті

ҰЛТТЫҚ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖҮЙЕНІ ДАМУДЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ

Аңдатпа

Бұл мақалада индустриялық-инновациялық дамуды жүзеге асырушы және оның негізгі құрылымы болып табылатын, үдемелі инновациялық экономикалық дамуды ынталандырушы ұлттық инновациялық жүйенің маңыздылығы туралы қарастырылды. Тақырыптың өзектілігі ҚР ұлттық экономикасының экономикалық дамуда шикізаттық бағыттан арылып, өңдеуші индустриялы-инновациялық экономикаға өтуіне бағытталған үдемелі индустриялы-инновациялық стратегия аясында қарастырылады.

Кілт сөздер: инновация, индустрия, ұлттық инновациялық жүйе, технология, инновациялық инфрақұрылым, инкубатор.

«Қазақстан – 2050» Стратегиясында Қазақстан 2050 жылға қарай әлемнің ең дамыған отыз елінің қатарына кіруге ынталы болып отыр. Әрине бұл ұлттық экономикамыз үшін оңай түспейді. Дамушы елдер арасында осы топтағы орынға бәсекелестік жоғары деңгейде болатыны анық. Осыған байланысты еліміздің халқы мен экономикасы біріге отырып, ұлтымыз жаһандық экономикалық даму бәсекелестігіне дайын болуы керек. [1]

Әлемдегі дамыған 30 мемлекеттің қатарына кіру үшін және ұлттық экономикамыздың тұрақты дамуы үшін бәсекеге қабілетті индустриялық-инновациялық, жоғары технологиялық дамудағы экономиканы құруымыз қажет. Осы мақсаттардың орындалу барысында бүгінде еліміз 2017 жылы бүкіләлемдік ЭКСПО-2017 көрмесінде ұйымдастырып отырғаны белгілі. Елімізге қажетті технологиялар трансферті мен оларды қолдану үшін мамандарды оқыту керек. ЭКСПО-2017 бұл процеске серпін беріп, бізге болашақтың энергиясын дамыту үшін жаңа технологияларды таңдап алуға көмектесуі тиіс. Оған қоса, біз ауқымды халықаралық ғылыми-зерттеу жобаларына әбден-ақ белсене қатыса аламыз. Бұл бізге ғалымдарымыздың күш-жігерін шетелдік ғылыми-зерттеушілік қоғамдастықпен стратегиялық инновациялық бағыттар бойынша ықпалдастыруға мүмкіндік береді.

«Біздің мақсатымыз - жаһандық технологиялық төңкерістің бөлшегіне айналуымыз керек» - деп елбасымыз «Қазақстан – 2050» Стратегиялық Жолдауында нақты атап өтті. [1]

Ғылыми-техникалық прогресті жеделдетуде ерекше өнімнің ғылыми-техникалық жобалары, озық технологияларды басқарудың қазіргі заманғы жүйесін жасаумен шұғылданатын ғылыми-зерттеу, конструкторлық және жобалық ұйымдары ерекше рөл атқарады. Қазақстан табиғи ресурстарды ғана пайдалана отырып дамитын емес, сондай-ақ өзінің интеллектуалды капиталын да пайдаланып дамитын елге айналғаны дұрыс. Мұның